

Predikan i Kindaholms församling 2014 av Tobias Bäckström

Alla helgons dag

"Helgonen"

5 Mos 34:1-5

Hebr 12:22-24

Luk 6:20-26

Ps: 171, 281, 321, 333

Är du rik, mätt och glad? Är det dessutom så att alla berömmar dig? Ja, då är du illa ute! Det är ju åtminstone detta intryck man får när man hör dagens evangelium! Ve er! Ve er som är rika, mätta och ni som skrattar!

Normalt skulle vi ju säga tvärtom. Det är väl saliga som de är, de rika. Medan de fattiga är eländiga och ömkansvärda. För att inte tala om de som hungrar och som gråter, detta kan väl inte vara något eftersträvansvärt. Romantiserar Jesus fattigdom?

Det som Jesus vill att du ska fundera över det är vad du bygger din salighet på. Den salighet som han talar om är något annat än den ytliga och kortvariga glädje som man kan känna ibland. En glädje som kommer och går. Saligheten är något djupare och något som inte försvinner. Den kan finnas där inom en även när jag ibland gråter, är hungrig eller fattig.

Den främsta skillnaden mellan den första gruppens människor och den andra, det är om ens saligheten bygger på omständigheter inom mig eller om den beror på omständigheter utanför mig.

Rikedom, mat och nöjen och andra människors beröm, ja det är saker som ligger utanför mig själv, det betyder att jag inte har full kontroll av detta. Människors beröm kan skifta och det väldigt snabbt. Rikedom kan försvinna i ett nafs, det räcker med en börskrasch. Och mat och nöjen skänker ingen bestående glädje. Så om jag bygger min lycka på detta blir den väldigt osäker! Den kan när som helst försvinna.

"Ve er som är rika, ni har fått ut er glädje!" Ja, den glädjen som var förknippad med rikedomerna har de fått uppleva, så de fick det som de ville ha! Och får de ingen mer glädje, beror det helt enkelt på att de inte eftersträvande något annat. De sökte den kortvariga och ytliga lyckan. Det var den de fick och de var inte intresserade av något mer.

Nu kanske någon tänker här, att jag är ju inte rik! Jag som måste snåla och spara och ändå blir det inte mycket över när räkningarna är betalda. Så bra, kanske du tänker, äntligen har jag någon nytta av min svaga ekonomiska situation!

Ja, visst är det så att vi inte alla är rika även om vi lever i ett rikt land. Men då ska jag ställa en besvärlig fråga: är du avundsjuk på de rika? Är det något du i hemlighet går och drömmer om, att få vinna högsta vinsten på lotteri, kamma hem 10 miljoner på ett bräde? Och är det ett problem för dig att detta ännu inte har förunnats dig? Ja, då är jag rädd att det i grund och

botten inte är någon större skillnad på dig och de som har allt. Jesus beskriver ju faktiskt de rika som ömkansvärda och då är det ju inget att avundas!

Men den första gruppen som Jesus talar om. De som fick höra att de var saliga. Ja, det handlar om en salighet som inte följer konjunkturernas växlande. Det är en salighet som inte har något i denna världen som grund, en salighet som därför blir bestående oavsett vilka yttre omständigheter som kan drabba oss.

Hur når vi dit? Hur blir vi sådana människor som kvalar in i den första kategorin. Visserligen tror jag att vi i teorin vet att man inte blir lycklig av rikedomar, men samtidigt så kanske vi tänker att jag gråter hellre i en limousin än i en gammal Volvo? Så hur kan detta bli en djupare insikt som är något mer än man bara omfattar i teorin?

Ja, de som har drabbats av insikten att rikedom och nöjen inte ger någon varaktig tillfredsställelse, för dem är det ju inget problem att de saknar detta. Så att så länge man känner denna gnagande avundsjukan så är det ett tecken på att man inte fått insikt, man tror fortfarande, i hemlighet, att detta ska skänka mig bestående glädje.

De människor som fått insikt tror jag att vi kan kalla helgon. De har genomskådat verkligheten. De ser saker och ting för vad de är. De ser och känner igen det som bara ger kortvarig och ytlig glädje, och de människor som klamrar sig fast vid detta finner dem ömkansvärda. De avundas dem inte, de tycker synd om dem. Deras salighet är inte beroende av några yttre omständigheter. Om de är fattiga, är det inget bekymmer för dem. Det kan vara en fattigdom som de själva valt, inte som något självpåtaget martyrskap utan för att det är det som i längden gör dem saliga. Er tillhör Guds rike, säger Jesus till dem, och vad finns det då mer att önska?

Kanske är livet en sådan här övning, i att släppa taget om det som omger oss och istället söka Guds rike. Det går inte på en gång, utan steg för steg. Den här mässan kan bli ett steg på vägen. När vi överlåter oss åt Jesus, tar emot honom, hans kropp och blod under bröd och vin. Det gör vi för att vi hungrar efter honom, för att vi är fattiga och sörjer utan ett liv med Jesus. Och då har vi fått löfte om att få tillhöra Guds rike, få glädje och bli mätta.